

TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKERATKAISUJEN ENNAKKOILMOITUSMENETTELY

Lähtökohta

Sosiaali- ja terveysministeriön asettama työkyvyttömyyden arviointitoimikunta esitti mietinnössään (Komiteanmietintö 1982:2), että kansaneläkejärjestelmän ja työeläkejärjestelmän välisten ristikkäisten työkyvyttömyyseläkeratkaisujen ehkäisemiseksi otettaisiin käyttöön ns. ennakkoilmoitusmenettely.

Menettelyn yksityiskohdat ja tarvittava tietoliikenne on suunniteltu Kansaneläkelaitoksen ja työeläkejärjestelmän edustajien kesken.

Yksityiskohtaiset ennakkoilmoitusmenettelyä ja tietoliikennettä koskevat ohjeet ovat tämän yleiskirjeen liitteenä.

Menettelyn pääpiirteet

Kun eläkelaitos on muodostanut kantansa eläkkeenhakijan työkyvyttömyyteen, se antaa kannanotostaan toisen järjestelmän eläkelaitokselle ennakkoilmoituksen. Jos ennakkoilmoituksen vastaanottanut eläkelaitos päätyy samaan ratkaisuun, se antaa ilmoitukseen vastauksen, ns. kuittauksen. Vasta tämän jälkeen eläkepäätökset annetaan eläkkeenhakijalle tiedoksi kummatakin järjestelmästä.

Mikäli ennakkoilmoituksen saanut eläkelaitos toteaa, että ratkaisuihin on tulossa eriävät, eläkelaitoksilla on neuvotteluvollisuus. Ratkaisuja pidetään eriävinä, jos

- toinen eläkelaitos myöntäisi eläkkeen ja toinen hylkäisi eläkkeen työkykyisyyden perusteella
- toinen eläkelaitos myöntäisi eläkkeen toistaiseksi ja toinen määräajaksi
- määräaikaisten eläkkeiden päättymisajankohdat eroaisivat.

Työeläkejärjestelmän osaeläkettä pidetään yhtenevänä sekä kansaneläkelaitoksen myönnön että hylkäyksen kanssa.

VA/Luoma/ek

22.2.1983

2

Neuvottelut käydään puhelimitse, mutta neuvottelun tulos kirjataan molemmissa eläkelaitoksissa neuvottelumuistioon tai vastaavaan. Vain poikkeustapauksissa voivat eläkelaitosten ratkaisut neuvottelujen jälkeen olla eriävät.

Ennakoilmoituksen antanut eläkelaitos odottaa tietoa toisen eläkejärjestelmän kannanotosta tietyn ajan, ns. vertailuajan loppuun. Vertailuaika määräytyy sairausvakuutuksen päivärahakauden päättymisen perusteella. Jollei tietoa toisen eläkelaitoksen kannanotosta ole vertailuajan kuluessa saatu, eläkelaitos voi antaa lopullisen eläkepäätöksen. Neuvottelujen johdosta saattaa päätöksen antaminen kuitenkin viivästyä ohi vertailuajan. Ennen kuin päätös on tullut lopulliseksi, ei siitä anneta eläkkeenhakijalle tietoa.

Työeläkelaitosten ratkaisut

Ennako- ja kuittausilmoitukset sekä neuvottelut Kansaneläkelaitoksen kanssa hoitaa yksi, viimeinen työeläkejärjestelmän eläkelaitos. Työeläkelaitokset neuvottelevat tarvittaessa ensin keskenään ratkaisusta, ja kun työeläkelaitokset ovat päätyneet yhtenevään ratkaisuun, siitä ilmoitetaan Kansaneläkelaitokselle.

Ennakoilmoitusmenettelyn piiri

Ennakoilmoitusmenettelyn piiriin otetaan alkuvaiheessa ne työkyvyttömyyseläkeratkaisut, jotka tehdään sairausvakuutuspäivärahakauden jatkoksi. Jos määräaikaista työkyvyttömyyseläkettä myönnettäessä on sovellettu ennakoilmoitusmenettelyä ja eläkejärjestelmissä on päädytty samaan ratkaisuun, tulee myös tällaisen eläkkeen jatkohakemus menettelyn piiriin.

Myöhemmin ennakoilmoitusmenettely on tarkoitus laajentaa koskemaan kaikkia työkyvyttömyyseläkehakemuksia.

Voimaantulo

Ennakoilmoitusmenettely aloitetaan 5.4.1983. Myös maaliskuussa tehdyt työkyvyttömyysratkaisut tulevat menettelyn piiriin, mikäli ensisijaisuusaika päättyy 30.6.1983 tai myöhemmin.

ELÄKETURVAKESKUS

Jouko Sinteralo *Valleena Seppänen*

TYÖKYVYTTÖMYYSRATKAISUJEN ENNAKKOILMOITUSMENETTELY

SISÄLLYS

1.	Yleistä	1
1.1.	Ennakoilmoitusmenettelyn tarkoitus	1
1.2.	Ennakoilmoitustietoliikenteen yleispiirteet	1
2.	Ennakoilmoitusmenettelyn soveltaminen ja voimaantulo	2
2.1.	Ennakoilmoitusmenettelyn piiri	2
2.2.	Ennakoilmoitusmenettelyn voimaantulo	3
3.	Ennakoilmoitus	3
3.1.	Yleistä	3
3.2.	Vertailuaika	3
3.3.	Työeläkelaitoksen ennakoilmoitus	4
3.4.	Kelan ennakoilmoitus	5
4.	Kuittausilmoitus	6
4.1.	Yleistä	6
4.2.	Tekninen kuittaus	6
4.3.	Työeläkelaitoksen kuittaus	6
4.4.	Kelan kuittaus	7
5.	Neuvottelu	7
5.1.	Yleistä	7
5.2.	Neuvottelumenettely	7
5.3.	Eriävät ratkaisut	8
5.4.	Neuvotteluista ilmoittaminen	8
6.	Lisätutkimukset	8
7.	Määräaikaisen eläkkeen jatkohakemus	9
8.	Hakemusten käsittely ja päätöksen antaminen työeläkelaitoksissa	9
9.	Hakemus useassa työeläkelaitoksessa	9
9.1.	Työeläkelaitosten neuvottelut ennen kannanottoa	10
9.2.	Tietojen välitys työeläkelaitosten kesken	10
10.	Yksityiskohtaiset ilmoitusohjeet työeläkelaitoksille	11
10.1.	Ennakoilmoitus	11
10.2.	Ennakoilmoituksen korjaus	11
10.3.	Kuittausilmoitus	12
10.4.	Neuvottelusta ilmoittaminen	12
10.5.	Kelan ennakoilmoitus	12

LIITTEET

Taulukko ennakoilmoitusmenettelyn piiriin kuuluvista ratkaisuksista
Lomakemallit (5 kpl)
Ennakoilmoituksen ja kuittausilmoituksen täyttöesimerkit

TYÖKYVYTTÖMYYSRATKAISUJEN ENNAKKOILMOITUSMENETTELY

1. Yleistä

1.1. Ennakkoilmoitusmenettelyn tarkoitus

Ennakkoilmoitusmenettelyn tarkoituksena on estää kansaneläke- ja työeläkejärjestelmän väliset ristikkäiset työkyvyttömyyseläkeratkaisut.

Uuden ilmoitusliikenteen avulla eläkejärjestelmät ilmoittavat toisilleen ennen lopullisen päätöksen tekemistä kannanottonsa hakijan työkyvyttömyyteen. Ristikkäisistä ratkaisuehdotuksista eläkelaitoksilla on neuvotteluvelvollisuus.

Ristikkäisiä ratkaisuja ovat:

myöntö - - hylkäys (ei työkyvytön)
myöntö toistaiseksi - - myöntö määräajaksi
myöntö määräajaksi - - myöntö eri määräajaksi (päättämisaika eroaa)

Osaeläkettä ei katsota ristikkäiseksi Kelan myönnön eikä hylkäyksen kanssa.

Yksityiskohtaisemmin ristikkäiset kannanotot, joista on neuvoteltava, käyvät ilmi liitteen 1 taulukosta.

1.2. Ennakkoilmoitustietoliikenteen yleisperiaatteet

Tietojenvaihdon vaiheet:

- Eläkelaitos, joka ensin ratkaisee kantansa hakijan työkyvyttömyyteen, antaa ENNAKKOILMOITUKSEN.
- Jos ennakkoilmoituksen saanut toisen järjestelmän eläkelaitos päätyy samaan kannanottoon työkyvyttömyydestä, se antaa KUITTAUKSEN. Tämän jälkeen kumpikin osapuoli voi antaa päätöksensä.
- Jos kannanotot työkyvyttömyydestä eroavat, eläkelaitokset NEUVOTTELEVAT ratkaisusta.
- Ennakkoilmoitukseen liittyy VERTAILUAIKA. Ennen vertailuajan päättymistä ei ennakkoilmoituksen antanut laitos anna eläkepäätöstä, ellei toisesta järjestelmästä ole saatu kuitausta tai ratkaisusta ole neuvoteltu.

Kun ennakkoilmoitusmenettely on kesken, ei siitä eikä eläkelaitoksen ratkaisusta anneta hakijalle tietoja.

Kaikki ennakkoilmoitukset ja kuittauksset lähetetään ETK:hon. ETK välittää ne kahdesti viikossa suoritet-

tavassa tietokoneajossaan työeläkelaitoksille ja Kelalle.

Ennakkoilmoitukset ja kuittaukset antaa ja neuvottelut Kelan kanssa hoitaa aina vain yksi työeläkejärjestelmän laitos (kohta 9).

2. Ennakkoilmoitusmenettelyn soveltaminen ja voimaantulo

2.1. Ennakkoilmoitusmenettelyn piiri

Ennakkoilmoitusmenettelyä sovelletaan aluksi vain niihin työkyvyttömyyseläkehakemuksiin, joissa eläkettä haetaan päiväraha-ajan jatkoksi. Työeläkelaitoksissa niihin kuuluvat näin ollen ne työkyvyttömyyseläkehakemukset (myös hakemus osaeläkkeen muuttamisesta täydeksi), joissa päivärahan ensisijaisuusaika on vahvistettu sekä ne, joissa päivärahaa on maksettu vähintään kuukaudelta ja eläkelaitos on jäänyt odottamaan ensisijaisuusajan vahvistamista.

Menettelyä sovelletaan myös määräaikaisten työkyvyttömyyseläkkeiden jatkohakemuksiin, jos eläkettä ensimmäisen kerran ratkaistaessa on sovellettu ennakkoilmoitusmenettelyä ja kummassakin eläkejärjestelmässä on päädytty samaan ratkaisuun.

Menettelyn ulkopuolelle jäävät näin ollen alkuvaiheissa

- määräaikaisen työkyvyttömyyseläkkeen jatkohakemukset paitsi edellä mainituissa tapauksissa
- uusintahakemukset päiväraha-ajan jälkeisen hylkäyksen jälkeen
- työttömyyseläkkeeltä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtävien hakemukset
- työeläkejärjestelmässä tapaukset, joissa päiväraha jää toissijaiseksi.

Myöhemmin menettely on tarkoitus laajentaa koskemaan myös em. työkyvyttömyyseläkehakemuksia.

Määräaikaisten eläkkeiden jatkohakemusten mukaanoton helpottamiseksi olisi määräaikaiset eläkkeet jo nyt pyrittävä myöntämään samaksi ajaksi kummastakin eläkejärjestelmästä. Lisäksi on suositeltavaa, että eläkelaitokset määräaikaista eläkettä myöntäessään määräävät eläkkeet päättyvän muinakin ajankohtina kuin kesä- ja joulukuun lopussa, mikä on ollut useassa eläkelaitoksessa käytäntönä. Näin vältetään myöhemmin mahdollisten neuvottelutilanteiden ruuhkautuminen.

2.2. Ennakoilmoitusmenettelyn voimaantulo

Ennakoilmoitusmenettely käynnistetään siten, että mukaan tulevat ne työkyvyttömyyseläkeratkaisut, joissa eläkelaitoksen kannanotto hakijan työkyvyttömyyteen tehdään 1.4.1983 jälkeen. Mukaan tulevat myös ne työkyvyttömyyseläkehakemukset, joihin eläkelaitoksen ratkaisu tehdään maaliskuussa 1983 ja ensisijaisuusaika (Kelalla päivärahaoikeus) päättyy 30.6.1983 tai myöhemmin.

ETK aloittaa ilmoitusten välittämisen 5.4.1983. Työeläkelaitokset voivat toimittaa ennakoilmoituksia maaliskuun ratkaisusta ETK:lle jo maaliskuussa; nämä ilmoitukset välitetään Kelaan heti 5.4. Tällöin myös Kela toimittaa maaliskuussa tekemistään ratkaisusta ennakoilmoitukset ETK:lle.

3. Ennakoilmoitus

3.1. Yleistä

Kun eläkelaitos (työeläkejärjestelmän laitos tai Kela) on ratkaissut kantansa hakijan työkyvyttömyyteen, eikä se ole saanut tietoa toisen eläkejärjestelmän laitoksen kannanotosta, eläkelaitos antaa ratkaisustaan ennakoilmoituksen.

Ennakoilmoitus sisältää eläkkeenhakijan tunnistetietojen lisäksi eläkelaitoksen ratkaisun ja sen ajan, jonka ennakoilmoitukseen odotetaan vastausta (vertailuaika, kohta 3.2).

Ennakoilmoituksella toiselle järjestelmälle annettava tieto on eläkelaitoksen lopullinen ratkaisu (ei "ennakkoarvio ratkaisusta") joka voi muuttua vain toisen järjestelmän kanssa käytävien neuvottelujen seurauksena. Koska eläkelaitoksen ratkaisu kuitenkin näin voi muuttua, on tärkeätä että siitä ei anneta eläkkeenhakijalle ennakkotietoja ennen kuin toisenkin järjestelmän ratkaisu on selvillä.

3.2. Vertailuaika

Vertailuaika on se aika, jonka työkyvyttömyysratkaisun ensin tehnyt ja siitä ennakoilmoituksen antanut eläkelaitos odottaa toisen eläkejärjestelmän laitoksen kannanottoa.

Ennakoilmoituksen antanut eläkelaitos ei saa ennen vertailuajan päättymistä antaa päätöstä, ellei se ole sitä ennen saanut toiselta järjestelmältä kuittausta tai ratkaisusta ole neuvoteltu.

Vertailuaika määräytyy työeläkejärjestelmässä seuraavasti:

- Ennakkoilmoitus tehdään kaksi kuukautta ennen ensisijaisuusajan päättymistä tai aikaisemmin
 - tällöin vertailuaika päättyy kuukautta ennen ensisijaisuusajan päättymistä.
- Ennakkoilmoitus tehdään myöhemmin kuin kaksi kuukautta ennen ensisijaisuusajan päättymistä
 - tällöin vertailuaika päättyy kuukauden kuluttua ennakkoilmoituksen antamisesta.

Kansaneläkejärjestelmässä vertailuaika on sidottu ensisijaisuusajan päättymispäivän sijasta päiväraho-oikeuden päättymispäivään. Vertailuaika määräytyy muuten kuten edellä.

Vertailuajan laskee ennakkoilmoituksen antava eläkelaitos, ja se merkitsee sen ennakkoilmoitukseen.

3.3. Työeläkelaitoksen ennakkoilmoitus

Työeläkelaitos antaa ennakkoilmoituksen seuraavista työkyvyttömyyseläkettä koskevista kannanotoista:

- eläke myönnetään toistaiseksi tai määräajaksi
- hakemus hylätään, koska hakijaa ei katsota työkyvyttömäksi
- hakemus hylätään koska hakijalla ei ole oikeutta työeläkkeeseen, mutta hakija on kuitenkin katsottu työkyvyttömäksi (rajoitussäännös, työkyvyttömänä tehty työ)
- osaeläke muutetaan täydeksi tai tällainen hakemus hylätään, ja hakija on saanut päivärahaa.

Osaeläkkeen myönnöstä ei anneta ennakkoilmoitusta. Ennakkoilmoitusta ei anneta myöskään niin sanotuista juridisista hylyistä (hakijalla ei ole työsuhteita, joiden perusteella olisi oikeus työeläkkeeseen, eikä hakijan työkyvyttömyyteen ole otettu kantaa).

Jos eläkkeenhakijalla on työsuhteita vain alle 23-vuotiaana ja eläkelaitoksen ratkaisu on hylkäävä, menettellään seuraavasti: Jos eläkelaitos hylkäävässä päätöksessään toteaisi vain, että eläkeoikeutta ei ole, koska työkyvyttömyys ei ole alkanut vuoden sisällä

viimeisen työsuhteen päättymisestä, ennakoilmoitusta ei anneta. Jos sen sijaan päätöksessä otettaisiin kanta hakijan työkyvyttömyyteen päätöksen antamisen ajankohtana, ratkaisusta annetaan ennakoilmoitus.

Ennakoilmoitus annetaan eläketapahtumakortilla ETK:lle, joka välittää tiedot magneettinauhalla Kelaan. Eläketapahtumakortin täyttöohjeet ovat kohdassa 10.1.

Jos eläkelaitos tekee työkyvyttömyysratkaisunsa ennen kuin ensisijaisuusajan päättymispäivä on tiedossa (päivärahaa ei ole maksettu 150 päivältä), ei vertailuaikaa voida laskea. Ennakoilmoituksen voi kuitenkin antaa; tällöin vertailuajan päättymispäivä jätetään tyhjäksi. Ennakoilmoitukseen on annettava korjausilmoitus heti, kun eläkelaitos on saanut tiedon ensisijaisuusajan päättymispäivästä, ellei Kelasta sitä ennen ole tullut kuittausilmoitusta tai neuvottelupyynn-
töä.

3.4. Kelan ennakoilmoitus

Kela antaa ennakoilmoituksen työkyvyttömyysratkai-
sustaan, paitsi silloin kun

- eläkettä on haettu lapsen hoitotuen jatkoksi
- eläke myönnetään KEL 22 §:n 2 momentin perusteella (pysyvästi sokeat ja liikuntakyvyttö-
mät)
- hakemus hylätään, koska hakijalla ei ole oikeutta kansaneläkkeeseen (esim. ei asu Suomessa)
- hakija on hakenut työkyvyttömyyseläkettä, mutta on suoritetun edullisuusvertailun jälkeen valinnut rintamasotilaseläkkeen.

Kela antaa ennakoilmoituksensa ETK:lle magneettinauhalla. ETK välittää ilmoitukset lomakkeella (malli liitteenä 2) työeläkelaitoksille, joissa on työkyvyttömyyseläkehakemus vireillä tai joihin on lähetetty ilmoitus ensisijaisuusajan päättymisestä. Ellei edellä mainittuja työeläkelaitoksia ole, ennakoilmoitus lähetetään ETK:sta eläkelaitokselle, jossa on muu eläkehakemus vireillä.

Jos ilmoitusta ei voida ohjata mihinkään eläkelaitokseen, se talletetaan ETK:n rekisteriin ja toimitetaan työeläkelaitokselle, joka myöhemmin ilmoittaa hakemuksen vireilletulosta. Jos kyseinen eläkelaitos jakaa hakemuksen muille työeläkelaitoksille, sen on toimitettava niille myös kopio Kelan ennakoilmoituksesta.

4. Kuittausilmoitus

4.1. Yleistä

Ennakoilmoituksen vastaanottanut eläkelaitos antaa ilmoitukseen vastauksen, kuittauksen, aina kun eläkelaitoksessa on eläkehakemus käsiteltävänä, ellei ratkaisusta ryhdytä neuvottelemaan tai vertailuaika ole kulunut umpeen. Kuittausilmoitus annetaan siis sellaisissakin tapauksissa, joissa ennakoilmoitusta ei annettaisi. Siitä, että hakemusta ei ole eläkelaitokseen tullut, ei anneta kuittausilmoitusta.

Eläkelaitos antaa kuittauksen heti, kun eläkelaitoksen kannanotto työkyvyttömyyteen on tehty ja on päädytty samaan ratkaisuun. Kuittausilmoitus lähetetään vielä vertailuajan päättymispäivänäkin, vaikka sillä ei todennäköisesti ole toiselle eläkelaitokselle merkitystä. Ilmoitusta tarvitaan kuitenkin tilastointia varten.

Jos ennakoilmoituksen antanut eläkelaitos ilmoitusviiveestä johtuen saa toiselta järjestelmältä ennakoilmoituksen ja kannanotot työkyvyttömyydestä ovat samat, asia katsotaan kuitatuksi. Kumpikaan eläkelaitos ei lähetä kuittausilmoitusta. Jos kannanotot eroavat, neuvotteluyhteyden ottaa eläkelaitoksista se, joka ensin ehtii.

4.2. Tekninen kuittaus

Vastauksena ennakoilmoitukseen annetaan tekninen kuittaus silloin, kun henkilö saa tai hakee muuta kuin työkyvyttömyyseläkettä.

Tekninen kuittaus tulee työeläkejärjestelmässä kysymykseen silloin, kun henkilö hakee tai saa sukupolvenvaihdoiseläkettä, rintamaveteraanien varhaiseläkettä tai vanhuuseläkettä alennetusta eläkeiästä.

Kela antaa teknisen kuittauksen, jos hakijalle työkyvyttömyyseläkkeen sijasta myönnetään rintamasotilaseläke.

Tekninen kuittaus annetaan myös silloin, kun työkyvyttömyyseläkehakemus on jo ratkaistu ja päätös annettu. Tämä on mahdollista ennakoilmoitusmenettelyn voimaantulovaiheessa.

4.3. Työeläkelaitoksen kuittaus

ETK:n työeläkelaitokselle toimittaman Kelan ennakoilmoituksen toisena sivuna on kuittausosa (malli liitteenä 3). Työeläkelaitos antaa kuittauksen ja teknisen kuittauksen täydentämällä kuittausosan ja lähettämällä sen ETK:lle välitettäväksi edelleen

Kelaan. Kuittauksen (ei teknistä kuittausta) voi antaa myös samalla eläketapahtumailmoituksella, jolla ilmoitetaan lopullisesta ratkaisusta - edellyttäen, ettei kuittausilmoituksen antaminen viivästy.

4.4. Kelan kuittaus

Kelan kuittausilmoituksen tiedot tulostetaan ETK:ssa lomakkeille (liite 4), jotka välitetään kaikkiin työeläkelaitoksiin, joissa on työkyvyttömyyseläkehakemus vireillä.

5. Neuvottelu

5.1. Yleistä

Jos kansaneläke- ja työeläkejärjestelmän kannanotot hakijan työkyvyttömyyteen eroavat, on ratkaisusta neuvoteltava. Neuvottelujen johdosta saattaa lopullisen ratkaisun tekeminen viivästyä ohi vertailuajan.

Tavoitteena on, että eläkejärjestelmien ratkaisut ovat neuvottelujen jälkeen yhdenmukaiset. Eriävät ratkaisut ovat mahdollisia, jos erot johtuvat lainsäädännössä olevien työkyvyttömyysmääritelmien eroavuudesta.

Ristikkäiset ratkaisuehdotukset, joista on neuvoteltava, käyvät ilmi liitteen 1 taulukossa.

5.2. Neuvottelumenettely

Kun ennakoilmoituksen saanut eläkelaitos on ratkaisusta eri mieltä, se tekee ennakoilmoituksen antaneelle toisen järjestelmän eläkelaitokselle neuvottelupyynnön puhelimitse (puhelinnumero on ennakoilmoituksessa). Neuvottelupyynnön voi tehdä vielä vertailuajan päättymispäivänä. Neuvottelupyynnön yhteydessä vertailuaika kumoutuu.

Neuvottelut käydään puhelimitse. Kumpikin neuvottelun osapuoli kirjaa lopputuloksen ja siihen vaikuttaneet seikat omaan vapaamuotoiseen neuvottelumuistioonsa.

Neuvottelijoiden on varmistettava, että kummallakin eläkelaitoksella on samat asiaan vaikuttavat selvitykset. Olennaisesti toisistaan poikkeavista tai toiselta kokonaan puuttuvista selvityksistä lähetetään jäljennökset toiselle laitokselle.

Koska neuvottelut on saatettava loppuun mahdollisimman nopeasti, olisi neuvottelijoina toimivilla henki-

löillä oltava valtuudet tarvittaessa muuttaa eläkelaitoksen ratkaisua. Ratkaisuista, joihin liittyy lääketieteellisiä erityiskysymyksiä, voivat neuvotella eläkelaitosten lääkärit.

5.3. Eriävät ratkaisut

Jos neuvottelusta huolimatta päädytään eriäviin ratkaisuihin, hylkäävän päätöksen antava eläkelaitos voi joko päätöksessään tai erillisessä kirjeessä mainita hakijalle käydyistä neuvotteluista ja perustella oman ratkaisunsa. Mikäli ristikkäiset ratkaisut johtuvat lainsäädännön eroista, ne on syytä selvittää hakijalle.

Ennakoilmoitusmenettelyn seuranta ja ilmoitusliikenteen kehittämistä varten olisi eläkelaitosten hyvä pitää kirjaa eriäviksi jääneistä ratkaisuistaan ja niiden syistä. Tämän voi tehdä esim. kokoamalla kopiot neuvottelumuistioista.

5.4. Neuvotteluista ilmoittaminen

Kun ratkaisusta on neuvoteltu, ei kumpikaan osapuoli anna kuittausilmoitusta. Työeläkelaitos ilmoittaa sen sijaan ETK:lle annettavalla eläketapahtumailmoituksella, että ratkaisusta on neuvoteltu.

6. Lisätutkimukset

Jos eläkelaitos lähettää hakijan lisätutkimuksiin, esimerkiksi erikoislääkärille, ilmoitetaan siitä tutkimusilmoituslomakkeella aikaisempien ohjeiden mukaisesti (yleiskirje 30/80).

Mikäli eläkelaitos saa ennen ennakoilmoituksen antamista tiedon, että toinen eläkejärjestelmä on lähettänyt hakijan lisätutkimuksiin, se jää odottamaan tutkimustuloksia. Kun tulokset on saatu, kantansa ensin ratkaissut eläkelaitos antaa ennakoilmoituksen normaalisti. Vertailuaika määrätään kuten kohdassa 3.2. on sanottu.

Jos eläkelaitos on saanut ennakoilmoituksen ja päättää itse lähettää hakijan lisätutkimuksiin, se ilmoittaa tästä puhelimitse ennakoilmoituksen antaneelle eläkelaitokselle. Tällöin vertailuaika kumoutuu. Puhelinyhteyden lisäksi lähetetään tutkimusilmoituslomake ETK:lle edelleen välitettäväksi. Tutkimustulosten selvittyä eläkelaitokset ilmoittavat tai neuvottelevat ratkaisusta aina puhelimitse. Kuittausilmoitusta ei lähetetä.

7. Määräaikaisen eläkkeen jatkohakemus

Jos määräaikaista eläkettä myönnettäessä on sovellettu ennakoilmoitusmenettelyä ja eläke on myönnetty kummastakin eläkejärjestelmästä samaksi ajaksi, jatkohakemusta koskevasta ratkaisusta neuvotellaan toistaiseksi kaikissa tapauksissa puhelimitse. Vasta kun ennakoilmoitusmenettely on laajennettu koskemaan kaikkia määräaikaisten eläkkeiden jatkohakemuksia, ilmoitusliikenne hoidetaan ennako- ja kuittausilmoitusten avulla.

8. Hakemusten käsittely ja päätöksen antaminen työeläkelaitoksissa

Jos Kela on antanut ennakoilmoituksen, on vastaava hakemus pyrittävä työeläkelaitoksessa käsittelemään Kelan ilmoittaman vertailuajan kuluessa, jotta ratkaisusta olisi myös mahdollisuus neuvotella. Jos ratkaisua ei ehditä vertailuajan kuluessa tehdä, voi siitä ilmoittaa Kelaan. Tällöin vertailuaika kumoutuu, mutta näissä tapauksissa lisäaika voi kuitenkin olla korkeintaan viikko. Eläkelaitoksen on tässä ajassa ilmoitettava ratkaisuisaan Kelaan puhelimitse.

Vertailuajan kumoamista varten Kelaan ilmoitetaan puhelimitse myös työkyvyttömyysasiain neuvottelukuntaan viedyistä hakemuksista, mikäli vertailuaika ei riitä ratkaisusta ilmoittamiseen tai mahdolliseen neuvotteluyhteydenottoon.

Ellei hakemusta käsitellä vertailuajan kuluessa (esim. työeläkehakemus on tehty vasta vertailuajan jälkeen), on neuvottelumahdollisuus menetetty. Kelan ratkaisu otetaan kuitenkin huomioon yhtenä ratkaisuun vaikuttavana tekijänä. Mikäli ratkaisuisa on tulossa eriävät, työeläkelaitos ottaa selville myös Kelan ratkaisun perustelut.

9. Hakemus useassa työeläkelaitoksessa

Ennakoilmoitukset, kuittaukset ja neuvottelut Kelan kanssa hoitaa yksi, ns. viimeinen, työeläkelaitos. Tämä on se eläkelaitos, jonka myöntämässä eläkkeessä otettaisiin huomioon tuleva aika. Ellei tulevan ajan oikeutta ole minkään palvelussuhteen perusteella, ennakoilmoitusmenettelystä vastaa se eläkelaitos, jonka piiriin hakija on viimeksi ennen eläketapahtumaa kuulunut.

Jos hakijalla on ollut ETK-järjestelmän rinnakkaisia palvelussuhteita, joihin liittyy tulevan ajan oikeus,

määräytyy viimeinen eläkelaitos etuoikeusjärjestyksessä TEL, YEL, MYEL, LEL.

Jos hakijalla olisi oikeus tulevaan aikaan perustuvaan eläkkeeseen eri eläkejärjestelmien piiriin kuuluvien kahden tai useamman palvelussuhteen tai yrittäjätoiminnan perusteella, ennakoilmoitusmenettelyn hoitaa ensisijaisesti sen eläkejärjestelmän eläkelaitos, jonka piiriin hakijan päätoimi kuuluu. Ellei päätointa voida määritellä, menettelystä vastaa eläkelaitos, jonka piiriin kuuluva palvelussuhde tai yrittäjätoiminta on jatkunut pisimpään.

Muiden eläkelaitosten tulee ennen oman ratkaisunsa tekemistä ja päätöksen antamista odottaa viimeisen työeläkelaitoksen ja Kelan välistä tietojen vaihtoa ja ratkaisua.

9.1. Työeläkelaitosten neuvottelut ennen kannanottoa

Rinnakkaisten palvelussuhteiden tapauksissa ja mahdollisesti muulloinkin (rajoitussääntötapaukset) työeläkelaitosten on tarvittaessa ensin neuvoteltava keskenään sekä ennako- että kuittausilmoitusvaiheessa ja pyrittävä yhtenevään työeläkelaitosten ratkaisuun. Vastatämän jälkeen ratkaisusta annetaan ennako- tai kuittausilmoitus.

9.2. Tietojen välitys työeläkelaitosten kesken

ETK välittää Kelan ennakoilmoituksen kaikille työeläkelaitoksille, joissa on vireillä työkyvyttömyyseläkehakemus, koska ETK ei rekisteritietojensa avulla tiedä, mikä on viimeinen eläkelaitos. Myös ennakoilmoituksen kuittausosa toimitetaan näille kaikille.

Kun viimeinen eläkelaitos toimittaa kuittauksen ETK:lle, ETK ilmoittaa siitä aina myös muille työeläkelaitoksille (liitteen 5 mukainen lomake).

Kun työeläkelaitos antaa ennakoilmoituksen, ETK välittää sen tiedoksi muille työeläkelaitoksille (liite 6). Samoin ETK välittää Kelan kuittauksen tiedoksi myös muille kuin ennakoilmoituksen lähettäneelle työeläkelaitokselle.

Jos ratkaisusta on neuvoteltu Kelan kanssa, on neuvotteluihin osallistuneen työeläkelaitoksen ilmoitettava neuvottelun tulos suoraan muille työeläkelaitoksille. Ilmoituksen voi antaa esim. lähettämällä kopion neuvottelumuistiosta.

Tiedoksi saatu viimeisen työeläkelaitoksen tai Kelan ennakkoilmoitus ja siinä ilmoitetun vertailuajan päätyminen eivät takaa sitä, että ratkaisu olisi lopullinen, koska neuvottelut voivat olla kesken vertailuajan päättyessä. Tästä syystä eläkelaitoksen ei tule antaa omaa päätöstään ennen kuin se on saanut tiedon viimeisen työeläkelaitoksen lopullisesta ratkaisusta: viimeisen työeläkelaitoksen kuittauksen, Kelan kuittauksen, tiedon neuvottelun lopputuloksesta tai eläketapahtumarekisteriotteen viimeisen eläkelaitoksen ratkaisusta.

10. Yksityiskohtaiset ilmoitusohjeet työeläkelaitoksille

10.1. Ennakkoilmoitus

Ennakkoilmoituksen tiedot merkitään eläketapahtumakortille seuraavasti:

- ruutu 51: henkilötunnus
- " 52: sukunimi ja etunimet
- " 61: ilmoituksen antamispäivä
- " 62: asian tunnus = 9
- " 63: laji = 0
- " 64: ratkaisun tunnus 1 (myöntö) tai 0 (hylkäys). 0:n jälkeen on toisena merkkinä oltava hylkäyksen syyn tunnus (L,E,R tai T kuten eläkeratkaisuista ilmoitettaessa)

- ruutu 82: vertailuajan päättymispäivä
- " 86: eläkelaitos
- ruutu 92: neuvottelupyynnön vastaanottajan puhelinnumero (suuntanumero-laitoksen numero-henkilön nimi tai alanumero). Helsingin suuntanumeroa ei tarvitse merkitä, jolloin voidaan kirjoittaa mahdollinen toisen vastaanottajan numero (tilaa on 15 merkille).

Jos ratkaisuksi on ajateltu määräaikaista työkyvyttömyyseläkettä, merkitään

- ruutuun 79 eläkkeen päättymisajankohta ja
- " 81 päättymissyys 2.

Esimerkkikortti on liitteessä 7.

10.2. Ennakkoilmoituksen korjaus

Ennakkoilmoitukseen annetaan korjausilmoitus, jos ennakkoilmoituksessa on ollut virheellisiä tietoja tai kun Kelalle ilmoitetaan ennakkoilmoituksesta puuttunut vertailuajan päättymispäivä. Eläketapahtumakortti täytetään samoin kuin ennakkoilmoitusta laadittaessa, paitsi että ruudun 62 (asia) toiseen osa-

ruutuun merkitään tunnus V. Ruutuun 61 merkitään sama päivämäärä kuin ennakoilmoituksessa.

10.3. Kuittausilmoitus

Kelan ennakoilmoituksen toisena sivuna olevassa kuittausosassa on esitäytettyinä osa tiedoista. Kuittausosalla kuitattaessa:

- kuittauspäivämäärä merkitään kohtaan pvm
- jos myönnetään osaeläke, muutetaan lajin tunnukseksi 2
- ratkaisun tunnus muutetaan tarvittaessa (esim. OR)
- tekniseen kuittaukseen muutetaan ratkaisun tunnukseksi 3
- kohtaan huomautuksia voidaan kirjoittaa enintään 15 merkkiä tietoa välitettäväksi Kelaan. Teknisissä kuittauksissa tähän merkitään tarkennukseksi: "vanhuuse", "spve", "tke" tai "rive", lajin tunnusta ei muuteta
- kohtaan allekirjoitus merkitään ilmoituksen laatija (nimi tai nimikirjaimet).

Jos kuittaus annetaan samalla eläketapahtumailmoituksella, jolla ilmoitetaan lopullisesta eläkeratkaisusta, merkitään ilmoitukseen ruudun 62 (asia) toiseen osaruutuun tunnus K.

Esimerkki teknisen kuittauksen täyttämisestä on liitteessä 8.

10.4. Neuvottelusta ilmoittaminen

Kun työeläkelaitos antaa eläketapahtumailmoituksen ratkaisusta, josta on neuvoteltu, se merkitsee eläketapahtumakortin ruudun 62 (asia) ensimmäiseen osaruutuun toiseksi merkiksi tunnuksen N. Työeläkelaitos tekee merkinnän riippumatta siitä, kumpi osapuoli on antanut ennakoilmoituksen tai tehnyt neuvottelupyynnön.

10.5. Kelan ennakoilmoitus

Kelan antamaan ennakoilmoitukseen merkitään sen eläkehakemuksen tiedot, jonka perusteella ilmoitus on ohjattu eläkelaitokselle. Ilmoitukseen on merkitty myös niiden muiden eläkelaitosten tunnusnumerot, joille ilmoitus on toimitettu. Kelan eläkelaitosnumeroksi on otettu käyttöön tunnus 11. Ilmoituksen huomautuksia-kohdassa on Kelan suorat puhelinnumerot (443087, 443182), joihin neuvottelupyynnöt soitetaan.

ENNAKKOILMOITUS - KUITTAUS/NEUVOTTELU

TYÖELÄKELAITOS RATKAISEE ENSIN

Työeläkelaitoksen ratkaisu	Ilmoitus E=ennakko- ilmoitus P=päätöstieto	Kelan ratkaisu	Kelan toimenpiteet kuittaus/ neuvottelu
myöntö toistaiseksi, täysi tkv	E (1)	myöntö toistaiseksi myöntö määräajaksi hylkäys: ei tkv	kuittaus neuvottelu neuvottelu
myöntö määräajaksi, täysi tkv	E (1)	myöntö, sama päätty- misaika myöntö, eri päättymis- aika myöntö toistaiseksi hylkäys: ei tkv	kuittaus neuvottelu neuvottelu neuvottelu
hylkäys: ei työkyvytön	E (OL)	hylkäys: ei tkv	kuittaus
hylkäys: tkv ei vuotta	E (OE)	myöntö (toist./määr.) myöntö hylkäys: ei tkv	neuvottelu neuvottelu kuittaus
hylkäys: todettu tkv, mutta ei eläkeoikeutta (rajoitussäännös, työkyvyt- tämänä tehty työ)	E (OR)	myöntö hylkäys: ei tkv	kuittaus neuvottelu
hylkäys: työsuhteita vain alle 23-vuotiaana (työkyvyttömyyteen ei otettu kantaa)	P (OH)	hylkäys/myöntö	-
hylkäys: ei työsuhteita	P (OH)	myöntö/hylkäys	-
myöntö, osaeläke	P	myöntö/hylkäys	-
myöntö, eläke alkaessaan ve	E	kuten myöntö	
hylkäys, eläke alkaa ve:nä	E	kuten hylkäys	
osaeläke muutetaan täydeksi	E	kuten myöntö	

hakemus osaeläkkeen muuttamisesta täydeksi hylätään	E (OT)	kuten hylkäys, ei tkv	
mikä tahansa yllä olevista (josta ennakkoilmoitus)	E	rintamasotilaseläke ei KEL-oikeutta KEL 22 § 2 mom. (sokeat)	tekninen kuittaus (3)

ENNAKKOILMOITUS - KUITTAUS/NEUVOTTELU

KELA RATKAISEE ENSIN

Kelan ratkaisu	Ilmoitus E=ennakko- ilmoitus P=päätös- tieto	Työeläkelaitoksen ratkaisu	Työeläkelaitoksen toimenpiteet kuittaus/ neuvottelu
myöntö toistaiseksi	E	myöntö toistaiseksi, täysi tkv myöntö määräajaksi, täysi tkv hylkäys; ei tkv hylkäys; tkv alle vuosi hylkäys; rajoitussäännös hylkäys; työkyvyttömänä tehty työ hylkäys; työsuhteet alle 23 v., ei kantaa työkyvyttömyyteen myöntö; osaeläke	kuittaus neuvottelu neuvottelu neuvottelu kuittaus (OR) kuittaus (OR) kuittaus (OH) kuittaus (laji=2, ratk=1)
myöntö määräajaksi	E	myöntö, sama päätty- misaika myöntö, eri päättymis- aika myöntö toistaiseksi hylkäys; tkv alle vuoden muut hylkäyssyyt kuten edellä	kuittaus neuvottelu neuvottelu neuvottelu ..
hylkäys, ei tkv	E	hylkäys; ei tkv hylkäys; tkv alle vuoden hylkäys; rajoitussään- nös	kuittaus kuittaus neuvottelu

myöntö/hylkäys	P	hylkäys, työkyvyttömänä tehty työ	neuvottelu
hylkäys; ei KEL oikeutta myöntö; KEL 22 § 2 m. (sokeat)	P	hylkäys, työsuhteet alle 23 v., ei kantaa työkyvyttömyyteen	kuittaus (OH)
myöntö/hylkäys lapsen hoitotuen jatkoksi	P	hylkäys, ei työsuhteita myöntö; osaeläke	kuittaus (OH) kuittaus (laji=2, ratk=1)
		hylkäys, ei työsuhteita ei tkv-ratkaisua: koska saa/hakee	kuittaus (OH) tekninen kuittaus(3)
		- rintamavet.varhaise.	"RIVE"
		- sukupolvenvaihdose.	"SPVE"
		- vanhusee.	"VANHUSE"
		- tkv-päätös on jo annettu	"TKV"
		myöntö/hylkäys	-
		myöntö/hylkäys	-
		-	-

KELA:N ENNAKKOILMOITUS TYÖKYVYTTÖMYYSRATKAISUSTA

011234-567A NISKAKIPEE MIKKO UOLEVI

TYÖELÄKEHAKEMUS 13.05.83 LAJI: 0 TIED.NO: LAMPI

	PVM	ASIA	LAJI	RATK.	ELÄKKEEN PÄÄT.PVM	VERTAILUAJAN PÄÄT.PVM	LAITOS
ENNAKKO- ILMOITUS	31.05.83	9	0	1	31.12.84	15.10.83	11

LISÄTIETOJA: 443087, 443182

ILMOITUS TOIMITETTU ELÄKELAITOKSILLE: 30, 70102
ELÄKETURVAKESKUS 02.06.1983

K U I T T A U S O S A KELA:N ENNAKKOILMOITUKSEEN
PALAUTETAAN ETK:LLE

011234-567A NISKAKIPEE MIKKO UOLEVI

TYÖELÄKEHAKEMUS 13.05.83 LAJI: 0 TIED.NO: LAMPI

	PVM	ASIA	LAJI	RATK.	ELÄKKEEN PÄÄT.PVM	VERTAILUAJAN PÄÄT.PVM	LAITOS
KUITTAUS	-----	9K	0	1	31.12.84		30

LISÄTIETOJA: -----

ALLEKIRJOITUS

RELA:N K U I T T A U S TYÖELÄKELAITOKSEN ENNAKKOILMOITUKSEEN

011234-567A NISKAKIPEE MIKKO UOLEVI

TYÖELÄKEHAKEMUS 13.05.83 LAJI: 0 TIED.NO: LAAKSO

	PVM	ASIA	LAJI	RATK.	ELÄKKEEN PÄÄT.PVM	VERTAILUAJAN PÄÄT.PVM	LAITOS
KUITTAUS	30.06.83	9K	0	1	31.12.84		11
ENNAKKO- ILMOITUS	31.05.83	9	0	1	31.12.84	30.09.83	30

TYÖELÄKELAITOKSEN KUITTAUS KELA:N ENNAKKOILMOITUKSEEN

011234-567A NISKAKIPEE MIKKO UOLEVI

TYÖELÄKEHAKEMUS 13.05.83 LAJI: 0 TIED.NO: LAAKSO

	PVM	ASIA	LAJI	RATK.	ELÄKKEEN PÄÄT.PVM	VERTAILUAJAN PÄÄT.PVM	LAITOS
KUITTAUS	30.06.83	9K	0	1	31.12.84		30
ENNAKKO- ILMOITUS	31.05.83	9	0	1	31.12.84	15.10.83	11

TYÖELÄKELAITOKSEN ENNAKKOILMOITUS TYÖKYVYTTÖMYYSRATKAISUSTA

011234-567A NISKAKIPEE MIKKO UOLEVI

TYÖELÄKEHAKEMUS 13.05.83 LAJI: 0 TIED.NO: LAAKSO

	PVM	ASIA	LAJI	RATK.	ELÄKKEEN PÄÄT.PVM	VERTAILUAJAN PÄÄT.PVM	LAITOS
● ENNAKKO- ILMOITUS	31.05.83	9	0	1	31.12.84	30.09.83	30

LISÄTIETOJA:1234567 1234567

ESIMERKKI: TYÖELÄKELAITOKSEN ENNAKKOILMOITUS

Eläkelaitokselle	61 Henkilötunnus/synt.aika PVKKVU-NNNX			52 Eläkkeen hakijan/saajan nimi TYÖKYVYTÖN					
	63 54 Asuinkunta			Eläkeläisen nimi HAKIJA					
Eläkeläisrekisteri ETK 3309 0382 180 000/2	61 Päät. antopv. pv kk vu		62 Asia	63 Laji	64 Ratkaisu	65 Myönt. pääas.	66 Tk-syy muu	67 E-ikä vu kk	68 Lapsu- korotus
	14 04 83		9	0	1				
69 Eläkkeen määrä p/kk väh.			rek. l-e		rtön l-e		71 Väh.tön eläke/ kertasuoritus	72 Yht.s. väh. l-e	73 Yht.sov. peruste
74 Eläkkeen osat p/kk TEL-osa			LEL-osa		YEL-osa		MYEL-osa		75 Eläkelait
77 Aik.aika pv kk vu			78 Indeksi	79 Päät.aika kk vu	81 Päät. syy	82 Maks. aik. pv kk vu	83 Tk-aik.aika pv kk vu	84 Tyött. vap.eht.	
14 04 83				11 84	2	30 09 83			
85 Aikup. aik.aika pv kk vu			86 Eläkelaitos	87 ED-numero		88 Tied.v. eläkelaitos		89 Eläkkeen perusmäärä	
14 04 83			55						
92 Huomautuksia PUH.NRO.						99		Laatija ja päiväys	
						04		K.K 14.4.83	

Eläkelaitoksen 55 ennakkoratkaisuna määräaikainen työkyvyttömyyseläke, joka päättyy 31.10.1984.
Vertailuaika päättyy 30.9.1983.

K U I T T A U S O S A KELA:N ENNAKKOILMOITUKSEEN
PALAUTETAAN ETK:LLE

221122-567A NISKAKIPEE MIKKO UOLEVI

TYÖELÄKEHAKEMUS 13.05.83 LAJI: 3 TIED.NO: LAMPI

	PVM	ASIA	LAJI	RATK.	ELÄKKEEN PÄÄT.PVM	VERTAILUAJAN PÄÄT.PVM	LAITOS
KUITTAUS	<u>15.6.83</u>	9K	0	13	31.12.84		30

LISÄTIETOJA: RIVE-----

ALLEKIRJOITUS

kep-----

ELÄKETURVAKESKUS 02.06.1983

P*B701 B8305-00123

SIVU 123/456